

litvijo ustanov. Prošnje za vproščenje učnine je vložiti pri ravnateljstvu c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja, one za ustanove je pa nasloviti na c. kr. trgovinsko ministerstvo, vložiti pa pri imenovanem ravnateljstvu in jim razun že omenjenega priporočila priložiti tudi ubožno spričevalo; mojstri naj priložijo tudi obrtni list.

Ustanove pri mizarskih tečajih znašajo za obiskovalce, ki stanujejo na Dunaji 80 gld. za mojstre, in 70 gld. za pomočnike, za vnanje obiskovalce po 120 gld. za mojstre, in 96 gld. za pomočnike. Pri tečajih za čevljarje in krojače pa za na Dunaji stanujoče obiskovalce 60 gld. za mojstre, in 50 gld. za pomočnike, za vnanje obiskovalce 90 gld. za mojstre in 70 gld. za pomočnike. Razun tega se vnanjim stipendistom povrne tudi vožnja v tretjem razredu osebnega vlaka na Dunaj in nazaj. Komur se podeli ustanova, ta je ob enem oproščen učnine, vpisnino plača pa vsakdo. Prošnje na ravnateljstvo c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja so kolka proste, tudi one na c. kr. trgovinsko ministerstvo, če jim je priloženo ubožno spričevalo. Prošnje za vsprejem v jednega teh tečajev se vložijo lahko vsak čas. Razglasilo o teh tečajih je vsakemu na ogled v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Poučni in zabavni del.

Ivan Durak.

(Povest, ruski spisal Lev. Tolstoj.)

I.

V neki deželi je živel bogati kmet. Imel je tri sinove: Semjon — vojaka, Taras — debeluha in Ivan — norca in mutasto hčer Malanjo. Vojak Semjon je šel v vojsko, carju služiti, Taras — debeluh v mesto k trgovcu, učiti se trgovstva, Ivan — norec pa je ostal z mutasto svojo sestro doma, da bi pomagal očetu polja obdelovati. Zaslužil si je Semjon — vojak premoženje, dospel do visoke službe in se oženil s hčerjo nekega plemenitaša. Dohodki so mu bili veliki, posestvo precejšno, pa vender ni mogel izhajati, kar je zaslužil mož, to je zapravila žena, in denarja ni bilo nikoli pri hiši. Prišel je Semjon — vojak na svoje posestvo, pobirati dohodke. Tedaj mu reče oskrbnik: Nimam od nikoder vzeti; mi nimamo živine niti orodja, ne konj, ne krav, ne pluga, ne brane, treba je vse prej kupiti, potem bomo imeli tudi dohodke.

Tedaj se poda Semjon — vojak k očetu: Ti si bogat, oče, pravi Semjon, a meni nisi ničesar dal. Daj mi tretjino svojega imetja, da bom uravnal svoje gospodarstvo. Stari mu odgovori na to: Ti mi nisi pri hiši prav nič pomagal, čemu ti naj dam tedaj tretjino? To bi bilo za Ivana in za deklico razžaljivo. Semjon pa reče: Aj, saj on je neumen, ona pa je gluha, čemu jima bodo premoženje? Stari mu reče na to: kakor bo rekel Ivan. Ivan pa reče: Nu, zastran mene, naj vzame.

Semjon — vojak je vzel svoj delež, uravnal ž njim svoje posestvo ter šel zopet carju služiti.

Taras — debeluh si je pridobil v mestu mnogo denarja, oženil se s hčerjo nekega trgovca, pa vse je še bilo premalo; prišel je k očetu in rekel: Daj mi moj delež. Pa stari ni hotel dati Tarasu deleža: Ti nam nisi nič pomagal, reče mu, kar imamo pri hiši, pridelal je Ivan. Tudi njemu in deklici se ne bi zdele prav s teboj deliti. Taras pa reče: Zakaj mu bo neki, on je neumen; oženiti se ne more, nobena ga noče vzeti, in mutasta hčerka potrebuje ravno tako malo. Ivan, reče, daj mi polovico žita in belega žrebca, katerega je vendar škodo rabiti za oranje.

Zastran mene, reče Ivan smeje se, jaz nimam nič zoper to. Tako je dobil tudi Taras svoj delež. Žito je peljal v mesto, odpeljal tudi belca, in Ivanu je ostala samo stara kobila, s katero je kakor prej oral in za svoje starše skrbel.

II.

Jeza popade peklenškega poglavarja, ko zve, da se niso sprli bratje pri delitvi, ampak da so šli v miru vsak k sebi. Takoj pokliče tri hudobce.

Čujte, reče, kaj vam povem. Na zemlji živijo trije bratje, Semjon — vojak, Taras — debeluh in Ivan — norec. Ne prepirajo se mej seboj, ampak živijo prav mirno in delijo vse premoženje mej seboj. Posebno mi dela preglavice Ivan, ki je neumen. Napravite se vsi na delo ter mi jih tako razkačite, da si bodo drug drugemu oči izkopali. Boste-li storili? Gotovo, odgovorijo hudobci. Kako pa boste pričeli? E no, rečejo, začeli bomo tako-le: delali bomo tako dolgo, da ne bodo imeli ničesar več jesti; potem jih bomo spravili na jeden kraj in tako se bodo že sprli. Dobro reče poglavar; vidim, da razumete stvar. Pojdite tedaj in ne vrnite se poprej, dokler ne napravite sovraštva med onim tremi, sicer vam snamem kožo.

Hudobci se podajo v močvirje in se začnejo posvetovati, kako se naj lotijo dela; prepirajo se in pričkajo, vsak je hotel kolikor mogoče delati, in nazadnje sklenejo, da bodo srečkali, kateri bo prevzel tega ali onega brata. Ako bi kateri izmed njih prej svoj smoter dosegel kakor drugi, potem mora tema pomagati. Žrebajo tedaj in določijo dan, kedaj se morejo zopet v močvirju zbrati in se pogovoriti, kateri da je že svojo delo končal in kateri še potrebuje pomoči.

Določen dan je nastopil, in hudobci se zberó, v močvirju, kakor so se dogovorili. Pripovedujejo jeden drugemu, kako se jim je godilo. Prvi hudobec, kateremu je bil odločen Semjon — vojak, poročal je tako-le: Svojo nalogo sem srečno rešil, jutri bo prišel Semjon k svojemu očetu. Kako si pa začel? vprašata tovariša.

Ej no, ohrabil sem Semjona tako, da je obljubil svojemu carju spraviti ves svet pod njegovo oblast. Tedaj je postavil car Semjona svoji vojski na čelo ter ga poslal, naj potolče indijskega carja. Vojski se snidete, jaz pa sem zmočil prejšnjo noč v Semjonovem taboru ves smodnik,

šel potem k indijskemu carju in mu napravil iz slame nebrojnih vojnih čet. Ko so zagledali Semjonovi vojaki slamnate vojake, upadlo jim je srce. Semjon ukaže na sovražnike streljati, toda kroglice so ostale v cevih, ker je bil smodnik moker. Zdaj se prestrašijo Semjonovi vojaki tako zelo, da se spuste v beg kakor hrčki. Indijski car je slavno zmagal, Semjon pa se je vrnil osramočen v domovino, izgubil svoje posestvo in bo jutri, kakor se sliši, obsojen. Treba mi bo le še oprostiti ga iz ječe, da bo mogel bežati k očetu, potem je moja naloga rešena, in jaz vama lahko pomagam. Pa povejta, kateri izmed vaju potrebuje moje pomoči?

Drugi hudobec, kateremu je bil odmenjen Taras, poročal je sledeče: Tudi jaz sem dosegel svoj smoter ter ne potrebujem tvoje pomoči. Skrbel sem, da je njegov itak debeli trebuh še bolj odebelil, potem sem zbudil v njem skopost in zavist. Hrepenel je tako po tujem blagu, da je moral vse, kar je videl, kupiti ter nakupil za ves svoj denar nebrojno veliko stvari. In vedno še kupuje in kupuje, in sicer za izposojen denar, kajti svojega nima več. Že tiči do vratu v dolgovih in ne more se več iz njih izkupati. V enem tednu mora vse povrniti, kar je izposodil, jaz pa bom vse njegovo blago spremenil v gnoj, tako da ne bo mogel svojih dolgov poplačati in bo bežal k očetu.

Kaj pa je s teboj? vprašajo sedaj tretjega hudobca, ki je imel Ivana v svojih rokah.

Z menoj slaba, odgovori ta, do sedaj še nimam skoro nobenega vspeha. Najprvo sem pljunil Ivanu v vrč napolnjen s kvasom (malo kisla pijača), da bi ga začel trebuh boleti, potem sem šel na njegovo njivo ter jo preteptal, da je bila trša od kamena, češ da ne bo mogel orati.

Neumnež pa je prišel s plugom in jel orati, in akoravuo je stokal od bolečin, vendar ni odjenjal. Zlomil sem mu lemež, on pa je šel domov po družega in je oral naprej. Zlegel sem pod zemljo, da bi zadrževal železo, toda on je ležal na plugu z vso močjo in mi prerezal z ojstrino roko. Skoro je preoral vso prabo, le majhen košček mu je še ostal. Pridita brata, in pomagajte mi, kajti ves naš trud bo zastonj, ako ga ne premagamo. Živel bo kot kmet kakor do sedaj, gospodaril in delal, in ona ne bosta trpela pomanjkanja, ker Ivan jo bode živil.

Zdaj obljubi Semjonov hudobec, ga mu pride prihodnji dan na pomoč, in na to se razidejo trije majhni hudobci.

III.

Vso prabo je preoral Ivan, le majhen košček je še ostal. Drugega dne je prišel, da bi dokončal. Še ga je bolelo od prejšnjega dne, toda delo je bilo nujno; zatoraj je vzel plug in se odpravil na polje. Komaj je napravil jedno brazdo, kar obtiči lemež pod neko korenino, tako da ni mogel naprej! Toda bila ni korenina, ampak mali hudobec, ki se je obesil za lemež in ga zadrževal. To je vendar čudno, misli Ivan, n'koli ni bilo tukaj korenin in sedaj je naenkrat tukaj. Seže z roko v brazdo, čuti nekaj mehkega in izvleče na dan. Črno je kakor korenina; in

glej, kako ti caplja! Glej ga, živega majhnega hudiča! Poglejte, reče Ivan, kakšna grdoba! Prime ga za nogo in mahne, da bi ga razbil o plugu, hudiček pa je začel kričati: Nikar me ne ubiti, storim za te, kar hočeš. Kaj pa hočeš zame storiti? Le povej, kar hočeš.

Ivan se popraska po ušesi. Trebuh me boli, reče, mi moreš pomagati?

Morem, odgovori hudiček. No, ozdravi me tedaj.

Na to se pripogne hudobec k brazdi, grebe nekaj časa s kremplji, po tem potegne na tri dele razcepljeno korenino iz zemljo in poda Ivanu,

Kdor požre to korenino, ozdravi takoj, reče hudobec Ivanu. Ivan vzame korenino, odtrga jeden del in ga pogoltne. Takoj preminejo bolečine.

Spusti me sedaj prosi hudobec, skočil bom v zemljo in ne pridem nikoli več nazaj.

Nu, naj bo, reče Ivan, z Bogom! In kakor hitro je izgovoril Ivan „z Bogom“, skočil je hudobec pod zemljo, kakor pade kamen v vodo, samo luknja se je videla.

Ivan pa jo vtaknil ostala dela korenine v kapo ter prašil, dokler je bilo kaj. Potem je obrnil plug in se odpravil domov. Odpreže konje in stopi v sobo in glej, starši brat, Semjon — vojak, sedi s svojo ženo pri mizi in večerja z njo. Vzeli so mu posestvo in ušel jim je iz ječe in pribežal k očetu.

Ko zagleda Semjon Ivana, pove mu, da je pribežal k njemu in misli pri njemu ostati. Preživi naju s ženo, dokler ne dobim nove službe.

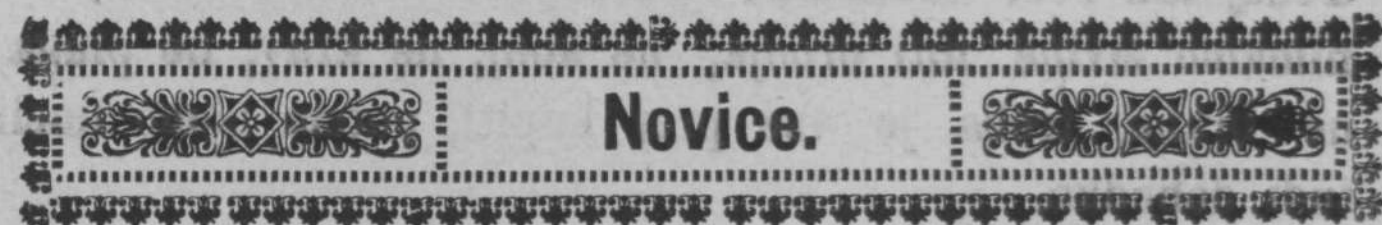
Bodi si, reče Ivan. Hotel je sesti Ivan na klop, pa plemenita žena ovoha, da smrdi in reče svojemu možu: Jaz ne morem s smradljivim kmetom pri isti mizi jesti. Semjon — vojak pa reče Ivanu: Moja žena pravi, da smrdiš, lahko bi obedoval v veži.

Zastran mene, reče Ivan, jaz morem tako iti v hlev, krmit kobilu. Vzame kruha, kapo in odide v konjāk.

(Dalje sledi.)

Književnost.

— »Gozdovnik«. Povest iz ameriškega življenja. Poleg K. May-a III. izdaje poslovenil H. Majar. Založil in prodaja Anton Turk, knjigovezec v Ljubljani. Cena prvemu zvezku 1 krono. May-eve povesti so lepo spisane, da se Nemci kar trgajo zanje. Prepričani smo, da bodo tud Slovenci z veseljem segli po tej knjigi, katero toplo priporočamo.

Novice.

Deželni zbor kranjski.

X. seja dne 15. februarja.

Dr. Tavčar je ostro prijel kanonika Kalana in dr. Žitnika, ker sta mu v „Slovenu“ očitala, da je plačan zagovornik zasebnih zavarovalnic ter ju imenoval lažnjivca in obrekovalca. Žitnik je dal častno besedo, da on ni dotičnega napada spisal a pozneje se je izkazalo, da ga je vendar spisal in da je torej pri tej seji lagal. — Vremenslovni postaji v Ljubljani se je dovolilo 500 gld. — Gospodinjski

Zdaj pa primerjamo še vola s kravo. Krava je cenejša od vola, redimo jo najbolj in včasih samo zaradi mleka in gnoja; če nam pa tudi pri delu pomaga, daje nam toliko več dobička, kolikor prisluži z delom. Vole si ravnamo samo za delo, in kadar nam med letom zmanjka tega, ne delajo nam voli iz sena, ki jim ga pokladamo, drugega kakor gnoj, ki je potemtakem gotovo drag. Seveda se vol, kadar počiva v hlevu dalj časa pri polnih jaslih, nekoliko opita; toda meso, ktero je tako pridobil, je zopet drago in nam ne da posebne koristi, ker mu ga ne moremo odrezati in prodati, marveč se polagoma zopet poizgubi, kadar vol zopet začne delati. Vse drugače je to pri kravi. Kadar je ne rabimo za delo, nam daje iz použite piče toliko več mleka, po vrhu pa dobimo od nje gnoj, in množi se ji meso. Potem vidimo, da nam krava lahko veliko več koristi kakor vol.

Toda ta korist postane še večja, ako rabimo krave tudi za delo. Marsikdo utegne ugovarjati, da to ni res, ker daje delavna krava malo mleka. Gotovo se ob delu izgublja mleko, pa vender nikdar toliko, kolikor je vredno delo, katero opravlja krava.

Nekateri kmetovalci, ki imajo dosti senošetij, pa malo pašnikov, redijo krave do žetve v hlevu. To počivanje v zaprtem prostoru kravam in telicam (junicam) več škoduje, kakor bi jim, če bi jih rabili za lažja dela.

Telice, rejene v hlevu, ostanejo vedno šibkih kostij; splah se jim život ne razvija pravilno kakor na paši, kjer se zadosti izprehodijo. Tudi škoduje kravam, če vedno stoje v hlevu; posebno za breje krave je to prav slabo.

Vsakdo je že zapazil, da imajo take krave slabe, pokvarjene noge, ves život jim je mehkužen, in ravno taka so njih teleta. Telice, v hlevu krmljene, se hitro debelijo, goniti se pa nečejo in tudi nerade ostanejo breje. Vse drugače bi si krave in telice utrdile svoj život, ako bi ne stale vedno v hlevu pri polnih jaslih, ampak bi se dobro krmile in vsak drugi ali tretji dan nekoliko vpregale za lahka dela. Večinoma redijo tudi taki kmetovalci, ki pridelujejo dosti sena, v hlevu bike, ki skoraj celo leto ne pridejo na pašnik. Tak bik ne bo nikdar prida, ker je ves omehkužen; njegova teleta so tudi slabotna, in to ne škoduje samo kmetu, ki tako ravna, ampak celi srenji in splošni živinoreji. Mlad bik se mora sprehajati ali po pašnikih, ali pa tudi po njivah vprežen v prav lahko delo, kar mu prav nič ne škoduje, ampak bolj koristi, kakor če neprestano tiči v hlevu. Ktere krave se lahko brez skrbi vpregajo, presodil si bode vsak sam. Breje krave v 6. mesecu niso za vprego; rabijo se za to delo le krave, breje od prvega do 5. meseca. Kadar je krava storila, naj se 4 tedne ne vprega, in 3 mesece prej tudi ne. — Včasih pa pride največ dela, a kmetovalec nima dosti delavne živine; kako si bode sedaj pomagal? Vsak, kdor hoče krave rabiti za vprego, mora paziti na to, da se vse krave oteletijo v tistem času, kadar je najmanj dela, na primer pred veliko nočjo, marcija meseca. Vse to je kmetovalcu mogoče.

Kdor torej hoče krave rabiti za vprego, naj si redi toliko volov, za kolikor ima celo leto dosti opravila, da mu ne stoje po več tednov brez dela pri jaslih. S kravami naj dela le vsak drugi dan, in še takrat ne težkih, ampak le lahka opravila. Večji posestnik ali kmetovalec naj jih porablja le za pomladansko setev, potem ob žetvi, ajdovi in jesenski setvi; tako mu ne bode treba rediti mnogo drage delavne živine, ampak le toliko, kolikor je potrebuje, da jo vprega celo leto.

Poučni in zabavni del.

Ivan Durak.

(Povest, ruski spisal Lev. Tolstoj.)

IV.

Drugo noč je prišel hudobec, od Semjona-vojaka, da bi pomagal Ivana zapeljati, kakor sta se dogovorila. Prišel je na njivo in dolgo časa iskal svojega tovariša, toda bilo ga ni nikjer, našel je samo luknjo v zemlji. No, si misli, tovarišu se je morala nesreča pripetiti, treba je toraj, da prevzamem jaz njegovo mesto. Njiva je zorana, moral ga bom pri košnji ujeti.

Šel je hudobec na Ivanov travnik in napeljal na košenino vodo; trava je vsa pogreznila. Ko se je zdanilo, šel je Ivan iz konjaka, sklepal koso in se odpravil na travnik kositi. Tja prišedši, začne kositi; mahne prvič, drugič, kosa se je skrhala in ni hotela rezati — moral je je večkrat brusiti. Trudi se in trudi, pa le nič ne pomaga.

Nič ni, reče, domov pojdem in bom še enkrat sklepal in prinesel seboj kruha. Če se potem tudi cel teden trudim, ne grem prej domov, dokler ne pokosim.

Hudobec sliši to in se zamisli: trdovratnež je ta norec, reče, ne boš ga ujel. Moram misliti na druga sredstva.

Ko je Ivan sklepal koso, prišel je zopet na travnik in začel kositi. Hudobec se zarije v travo in začne loviti koso za topo stran in vtikati ost v zemljo. Dasi je bilo Ivanu hudo, vendar je pokosil travnik izvzemši majhen kos v močvirju.

Hudobec se zarije v blato in si misli: In če si prerežem nogi, pustil vendar ne bom, da bi pokosil.

Ivan je šel v močvirje, trava ni bila videti gosta, vendar le ni mogel s koso odrezati. Razsrdi se in začne z vso močjo mahati. Hudobec se začne bati, si ne upa čakati, ker je šlo delo slabo od rok, ter skoči v grm. Ivan mahne s koso, ki se mu zaplete v grm in odseka hudobcu polovico repa. Ko je pokosil, velel je sestri travo pograbit, sam pa je šel rž kositi.

Šel je po stranski poti, hudobec s prestriženim repom je bil že tam in pohodil rž. Ko je prišel Ivan na njivo, vzel je koso in začel kositi, pa delo mu ni šlo izpod rok. Napravi se domov, vzame srp in požanje nato vso rž. No sedaj pa pride oves na vrsto, reče Ivan. Ko sliši

to hudobec s kratkim repom, si misli: ker te nisem na rži ujel, bom te jutri na ovsu; le počakaj jutrajšnjega dneva.

Ko je prišel zjutraj hudobec na ovseno polje, bil je oves že požet. Ivan ga je požel po noči, da bi se manj osipal. Hudiček se razjezi in reče: Rep si mi odrezal in me raztogotil. Še vojak mi ni prizadeval toliko skrbij. Ni ga mogoče dobiti, malopridneža, ker niti ne spi. Sedaj pa pojdem v kosolec in bodem napravil, da mu bode vse segnalo.

In šel je hudobec v kozolec, kjer je bila spravljena rž, in se zaril mej snope. Začel jih je greti, zagrel tudi sebe in zaspal.

Ivan pa je napregel kobilu in se peljal sè sestro na polje vozit snopje. Pripelje voz h kozelcu in nalaga na voz. Ko seže tretjič po snop, glej, na vilah caplja živ hudič, vrh tega še s pristriženim repom in hoče zbežati.

Glejte no, reče Ivan, kakšen zlomek! Ti si zopet? Ne, jaz sem drug, on je bil moj brat. Jaz sem bil do sedaj pri tvojem bratu Semjonu. No, bodi, kdor hočeš, jaz ti bom že posvetil. Hotel ga je sneti iz vil, zdaj pa začne hudobec prositi. Spusti me, nikoli ne pridem nazaj, vse hočem zate storiti, kar hočeš. Pa kaj mi moreš storiti? Zamoremi ti napraviti vojakov, iz česar koli hočeš. Čemur mi pa bodo? Napravi ž njimi, kakor ti ljubo, oni umejo vse.

Znajo pesni peti? Znajo. Naj pa bo, reče Ivan, napravi jih. In hudobec reče: Vzemi ta rženi snop, postavi ga na zemljo s klasjem navzgor in reci samo: „moj hlapec zapove, da ne bodi več snop, ampak kolikor je v tebi bilk, toliko bodi vojakov“.

Ivan vzame snop, postavi ga na zemljo in reče, kakor je velel hudobec. In snop se razveže, in napravili so se vojaki in pred njimi sta piskala in na boben nabijala trobentač in bobnar. Ivan se nasmehne. Glejno, reče, kako so ti lepi. To je dobro, dekleta bodo vesela.

No sedaj me pa spusti, reče hudobec. Ne, spremeni jih moram zopet v snop; ker je škoda za zrnje. Nauči me, kako jih spremenim zopet v snop. Jaz ga bom omlatil. Hudec pa reče: Zapovej, kolikor vojakov, toliko bilk. Moj hlapec zapoveduje, bodi zopet snop. Ivan je rekel tako, in nastal je zopet snop.

Hudobec pa je začel zopet prositi, da bi ga spustil. Naj bo! Nato pritisne hudobca k stogu, ga drži z jedno roko, z drugo pa potegne vile iz njega. Z Bogom, reče Ivan. Kakor pa je hitro izgovoril „Bog“, izginil je hudobec pod zemljo, kakor pade kamen v vodo, ostala je samo luknja v zemlji.

Ko je prišel Ivan domov, našel je družega brata, Tarasa. sè svojo ženo sedeča pri mizi ker ni Taras-debaluh poplačal svojih dolgov, pritekel je k očetu. Ko zagleda Ivana, mu reče: Preživi naju, dokler ne dobim zopet denarja. Zaradi mene, le ostanita, reče Ivan, potem pa sleče suknjo in sede k mizi. Žena Tarasova, hči trgovčeva, pa deje; Z norcem ne morem obedovati. On diši po pótú.

Taras-debaluh pa reče Ivanu: Tvoj duh ni posebno prijeten, pojdi, obedoval boš v veži.

Je že prav, pravi nato Ivan. Vžame si kruha in gre ven. Moram itak v hlev, čas je kobilu položiti.

V.

Isto noč je prišel hudobec od Tarasa, kakor so se dogovorili, tovarišema pomagati. Prišel je na njivo, iskal in iskal tovariša, pa bilo ni nikogar, le luknjo v zemljo je našel; potem je šel na travnik, našel v močvirju rep, na rženem strnišči pa drugo luknjo.

No, tovarišema se je brž ko ne pripetila nesreča; treba bo stopiti na njuno mesto in norca ujeti.

Hudobec gre sedaj Ivana iskat. Ivan pa je opravil dela na polji in je sekal sedaj v gozdu les.

Bratom je tesno v jedni hiši; zato sta rekla Ivanu Semjon in Taras, naj si naseka v gozdu lesu in napravi nov dom.

Hudobec je pritekel v gozd, skril se v grmičevje in je začel Ivanu pri sekanji nagajati. Ako je drevo tako zasekal, da bi je mogel na prvi mah na prazen prostor podreti, takoj je hudobec pripomogel, da je padlo drevo na nasprotno stran, kjer je obviselo na vejah, da je je Ivan z vso silo na tla potegnil. Tako je bilo pri prvem, drugem, tretjem in tako naprej. Ivan jih je mislil posekati kakih petdeset, a ko se je zvečerilo, imel jih je komaj deset. Pri tem se je utrudil in kadilo se je od njega, kakor bi se vlekla megla po gozdu, toda nehati vendar ni hotel. Posekal je še jedno drevo, a utrudil se je tako, da ni modél več; odložil je sekiro in sedel, da bi si odahnil. Ko je hudobec slišal, da je Ivan umolknil, se je razveselil. Zdaj pa je preslab, misli si, zdaj bo vendar nehal: tudi jaz si bom odahnil.

Sede na steblo in se veseli. Ivan pa vstane, vzame sekiro, mahne in vseka na pol posekano drevo tako, da se na prvi mah strese in se na tla zgrudi. Padlo je ravno v ono smer, kjer je sedel hudobec, in ker se ni mogel tako hitro umakniti, pritislilo mu je nogo, da se ni mogel iztrgati.

Ko je Ivan veje obsekoval, začudi se naenkrat in vidi: živega hudička. Glejte no, reče, kakšna grdoba! Si zopet tukaj? Ne, jaz sem drug, pristavi hudič, jaz sem bil do sedaj pri tvojem bratu Tarasu.

Bodi, kar hočeš, odgovori mu Ivan, jaz ti bom že posvetil. In zavihti visoko sekiro, da bi ž njenimi ušesi hudiča ubil. Hudobec pa je začel kričati: Ne ubij me, napravim ti kar hočeš. Kaj pa moreš napraviti? Morem ti narediti denarja, kolikor hočeš. No pa ga napravi! In hudobec ga nauči in reče: Vzemi hrastovega listja s tega drevesa in je zdrobi in glej: na zemljo je padalo zlato. Ivan je vzel listja, zdrobil je — in posipalo se je zlato na zemljo. To je dobro, reče, to bo za otroke, kadar se bodo igrali. Spusti me sedaj, prosi ga hudobec.

Naj bo! Ivan vzame vile in spusti hudobca.

Z Bogom, mu še pristavi. In kakor hitro je rekel „Bog“ švignil je hudobec pod zemljo, kakor pade kamen v vodo, in ostala je le še luknja v zemlji.

VI.

Bratje so si sezidali hiše in začeli živeti vsak záse. Ko je prišel nekdaž Ivan s polja, napravil si je piva in povabil brata na obed. Brata pa nista prišla k Ivanu izgovarjajo se, da nista vajena kmetskega gostovanja. Tedaj pa pokliče in pogosti Ivan može in žene iz svoje vasi pije tudi sam, smeje se neprenehoma in gre potem na ulico gledet ples. Ko je prišel k plesalkam, velel jim je, naj ga počasté s kako pesmijo. Dal vam bodem nekaj, reče jim, česar še niste svoje življenje niste videle. Žene so se smejale in ga začele poveljevat. Ko so odpele, rekle so mu: kaj pa boš dal. Takoj prinesem, reče in vzeme sito in hiti v gozd. Babe pa so se smijale in govorile: kakšen norec. Nato so čisto pozabile nanj. Pa glej: Ivan leti nazaj in nese nekaj v situ.

Vam hočem dati? Le daj, reko ženske.

Ivan je zagrabil peščico zlata in je vrgel ženskam. Te pa so se počele trgati zánje, Možki so tudi prihiteli in jeden drugemu jemali. Jedno starko so skoro zadavili. Ivan se smeje.

Oh, vi brezumne ženske, skoro ste zadavili starko? Ne tiščite se tako, dam vam še več. Ivan je razdelil vse zlato, kar ga je imel v rešetu, pa ljudstvo še ni bilo zadovoljno in ga je še vedno prosilo. Ta pa jim odgovori, da jim še enkrat prinese. Sedaj pa plešite in pojte. Babe so zapele. Vaše pesmi niso lepe, pravi jim čez nekaj časa. Ktere pa so lepše, vprašajo ga one? Takoj vam pokažem. Šel je nagumno, prinesel snop, ga zmlatil, prazen snop pa postavil tako, da je klasje kvišku molélo. Nu, reče na to, ne bodi več snop, ampak vsaka slama bodi — vojak.

Snop se je razvezal, in vojaki so nastali iz slame in bobnali in trobentali. Ivan je zapovedal vojakom, naj zapojejo in šel z njimi na cesto. Ljudstvo se je začudilo. Vojaki so odpeli, in Ivan jih peljal nazaj na gumno, prej pa prepovedal vsakomr iti z njim. Potem je zopet spremenil vojake v snop in vrgel na kup. Potem je šel domov in se vlegel v konjski hlev k počitku.

Poučni in zabavni drobiž.

— Šolstvo Trsta in okolice. Te dni se je priobčilo vladno poročilo za leto 1896-97, iz katerega posnamemo to-le ter pripuščamo sodbo onim, ki imajo sveto dolžnost, da varujejo tudi slovensko mladino.

Minolega leta je bila v Trstu jedna c. kr. meščanska šola za dečke in jedna za deklice z nemškim poučnim jezikom. Mimo tega je vzdrževalo mesto dve meščanski šoli za deklice z italijanskim poučnim jezikom (via Nuova in via Giotto).

Ljudskih šol je bilo 38 in to za dečke 11, za deklice 12, mešovitih 15; vse so bile polnodnevne. Z italijanskim poučnim jezikom: 25, z nemškim: 2, s slovenskim: 11; med slednjimi je bila za dečke: 1, za deklice 1 in 9 mešovitih. Med italijanskimi šolami je bilo 12 četerorazrednih, 13 peterorazrednih, 8 šestrazrednih in 1 sedemrazredna. Med slovenskimi (v spodnji in zgornji okolici): 2 dvorazredni, 1 trirazredna, 8 četerorazrednih.

36 šolskih poslopij — pravi poročilo — bilo je v dobrem stanu.

Zasebnih ljud. šol je bilo: 6 z italijanskim, 2 z nemškim, 2 z italijanskim in nemškim, 1 z nemškim in francoskim, 3 s slovenskim (?!), 1 s srbsko-hrvaškim, 1 z grškim poučnim jezikom.

Ljudsko šolo je obiskovalo v mestu 6321 dečkov in 5787 deklic; v okolici: 1621 dečkov in 1586 deklic. Število onih otrok, ki bi bili dolžni, da obiskujejo šolo v okolici, je bilo: 2962 dečkov in 2616 deklic (od 6 do 12 leta) in 869 dečkov in 762 deklic (od 12 do 14 leta) (?!). Učiteljev je bilo 149; med temi je imelo spričevalo za meščanske šole: 21, za ljudske šole: 122 in spričevalo godnosti: 6. V c. kr. ljudski šoli je bilo 24 učiteljev; v okolici 27 (?!).

Učiteljic je bilo 177; med temi je imelo spričevalo za meščanske šole: 32, za ljudske šole: 138 in spričevalo godnosti: 7. V c. kr. ljudski šoli je bilo 16 učiteljic; v okolici 30 (?!).

Učiteljev veronauka je bilo 43; učiteljic ročnih del: 5 in posebnih učiteljev godbe in petja: 5.

Poučni jezik je bil v šolah, za katere skrbi v mestu mesto, oziroma magistrat, italijanski, na treh c. kr. šolah nemški, v okolici, razun v štirih pararelnih razredih ljudske šole v Rojanu in štirih pararelnih razredih ljudske šole v Škednji in dveh pararelnih razredih ljudske šole v Barkovljah: slovenski (?!). Na italijanskih mestnih šolah se je poučevala tudi nemščina (a vspeh, kakor pravi poročilo: bil je nepovoljen), na slovenskih šolah okolice italijanščina kakor obligatni, obvezni predmet.

V mestu je bil mimo tega viši licej za deklice, katerega je obiskovalo 224 gojenk.

Stroškov je bilo bajé za šolstvo 423.122 gld. 27 nč. Kakor dež. šolska oblast, — ker še do sedaj nimamo deželnega šolskega zakona (Landesschulgesetze nicht zu Stande gekommen sind) — je bilo c. kr. namestništvo v Trstu in kakor okrajna šolska oblast mestni magistrat. Krajnih šolskih svetov ni bilo.

Književnost.

— Pole s podobami za šolo in dom. Družba za razmnoževalno umetnost na Dunaju začne to jesen izdajati pole s podobami za šolo in dom. Že naslov kaže, da se veličansko in daljnogledno podjetje stavi na široko, poljudno podlogo in da hoče dvema koreninama našega kulturnega življenja dajati skromne, ali krepke hrane. Šoli naj bodo pole s podobami v prid, podajoč ji obilico nazornega gradiva v podobah iz vseh znanstvenih polj v sistemni obliki in umetni podobi, domu — kamor najdejo naravnost ali skozi šolo pot — ker imajo namen, v tesno zvezo združiti duševne interese mladine in atarine ter pri odrastlem rodu z nova poživiti mnogokrat praznujoče veselje do uka. Kakor hoče podjetje služiti umstveni omiki, hoče tudi igrati in tudi potihoma pripraviti tla za obče zadržavo umetnostno čustvovanje in razumevanje, česar v naših časih tako pogosto pogrešamo.

Prva, letošnja vrsta obseza naslednjih 25 p l: št. 1. podoba Njegovega veličanstva cesarja Franca Jožefa I., risal K. Pochwalski. Svetopisemska zgodovina: št. 2. Prva človeka, št. 3. Rojstvo Kristusovo, št. 4. Hoja na Golgato. Pripovedke in legende: št. 5. Libuša, št. 6. Marijina legenga I. Bajke: št. 7. Janko in Metka, št. 8. Volk in sedmero mladih kozic. Zgodovina: št. 9. Rimsko pristanišče, št. 10. Germanska vas, št. 11. Huni I., št. 12. Romanski grad, št. 13. Štefan svetnik, prvi kralj ogrski, št. 14. Rudolf Habsburški, št. 15. Srednjeveške mesto, št. 16. Oblega mesta za časa tridesetletne vojske, št. 17. Turki oblegajo Dunaj (1683) I., št. 18. Cesarica Marija Terezija, št. 19. Mestno življenje za časa cesarja Franca I. Zemljepisje: št. 20. Dona a pri Dunaju, št. 21. Visoko go-

zasledili, da se v zrahljani zemlji, kamor veliko zraka priti zamore, na koreninah naselijo neke glive, ktere srkajo iz zraka dušik v sebe, ter ga potem oddajajo rastlinam po koreninicah. Dušik pa je rastlinam tako potreben, kakor nam zrak, v katerem je kisik. Ta zračni živež gre rastlinam torej skoraj popolnoma v zgubo, ako zemlje dovolj ne rahljamo. In nekteri travniki še niso bili nikoli zrahljani. Povlačen travnik pa se tudi ložje posuši in je potem toplejši, kar daja bujnejšo rast rastlinam. Tudi dež popije tak travnik bolje, ter primaka delj časa koreninam.

Torej dragi, še enkrat brano, brano na travnik. Lahko pa vzamete na travnik vašo navadno njivno brano s trnjem spodaj zapleteno in ako ravno se trnje kmalo oguli, vendar je za gladke, viseče travnike dobra, kajti po taci so včasih travice zelo drobne in je tudi plast zemlje tanka.

Drugače pa je po dolinskih travnikih in še posebno tam, kjer tla niso ravna. V take nižave in jarke navadna brana ne more priti, ampak pleše nad njimi tako, da se mah spodaj smeji.

Za take travnike imamo vpogljivo, členkasto, travniško brano, ktera vsako nižavo in stopinjo poišče in očisti. Ker pa je taka brana za malega posestnika predraga, omislilo si je naše društvo to brano, ktera tehta 86 kl. in velja 26 gld. Ta brana se bode posojevala in sicer plača od nje na dan vsak ud 20 kr. neud pa 40 kr. Zagotovim vas, da je ta brana več vredna, kakor toliko kil zlata, ako jo boste pridno rabili. Vlači pa se s to brano čisto priprosto. Vprežeta se dva konja in začne se kraj travnika, ter goni krog in krog enkrat po enem mestu tako, da ni potreba nič obračati ter se potem na sredi travnika konča. Pri vlačanju ni potreba za brano držati. Ko se je pa med zobmi nabralo dosta mahu, tedaj se prime zadnji konec brane, ter vrže nazaj na sprednjega, tako da mah odpade, ali pa se z roko pomaga. Že prvo leto se bode videla korist, še bolj pa drugo in tretje. Toda zapuščen in potem povlačen travnik je podoben zanemarjenemu beraču, kateri še ni sit, ako ga ostrižemo, počesamo in preoblečemo. Zdaj bo prosil tudi še jesti, kar mu bode dobro teknilo. Pripe-ljite torej travniku pred vlako še tudi gnoja, vsaj vam ga s preobilimi odstotki vrne.

Kakor hitro se travniki osušijo tako, da se skoraj za brano kadi, tedaj je čas z vlako. Takih dni pa je včasih do sredi aprila zelo malo, torej ne zamudite redkih ugodnih dnevov.

Veliko travnikov je v naši občini, kateri se vlačiti ne bodo dali ker so premokri, kako take posušiti, se zmenimo drugokrat. Tudi umeten gnoj ima svojo prihodnjost, o čemer se tudi enkrat zmenimo.

Poučni in zabavni del.

Ivan Durak.

(Povest, ruski spisal Lev. Tolstoj.)

VII.

Drugo jutro je zvedel starši brat, Semjon-vojak, o Ivanovih čudežih ter je šel k njemu. Povej mi, pravi ta, odkod si pripeljal vojakov in kam si jih sedaj spravil? Zakaj bi ti pa rad to vedel, vpraša ga Ivan? Zakaj? Z vojniki se da vse opraviti. Ž njimi si lahko pridobiš celo cesarstvo. Ivan se začudi. Nu, zakaj pa nisi tega prej povedal? Napravim ti jih, kolikor hočeš. Slame sva pridelala s sestro mnogo. To rekši, pelje Ivan brata na gumno in reče: Le pazi, jaz jih bom napravil, ti pa jih pelji ven, kajti ako jih hočemo preživiti, pojedjo nam v enem dnevu vse, ker imamo v vasi.

Semjon-vojak je obljubil, da jih pelje ven, in Ivan jih je začel delati. Ko udari s snopom ob pod, nastala je prva četa; udari drugič, — nastane druga; napravil jih je toliko, da so napolnili vse polje. No, bo zadosti, kaj? vpraša Ivan brata. Ta se razveseli in reče: Bo, hvala ti, Ivan.

Je že dobro, reče Ivan. Če jih še boš potreboval, le pridi, jaz ti jih bom še napravil. Slame je sedaj mnogo. Semjon-vojak uredi takoj vojščake, jih razdeli ter se odpravi na vojsko.

Komaj je odšel semjon-vojak, že pride Taras-debeluh, ki je tudi zvedel o včerajšnjem čudežu, ter začne prositi brata:

Povej mi, odkod jemlješ zlat denar? Ko bi imel jaz toliko denarja na razpolaganje, pridobil bi k temu denarju denar vsega sveta. Ivan se začudi. Res? Prej bi mi že bil lahko povedal. Skujem ti ga, kolikor hočeš.

Brat se razveseli. Daj mi ga vsaj za tri rešeta. No, naj bo, reče Ivan, pojdiva v gozd, pa zapreži konja, nesel ga ne boš.

Odpeljeta se v gozd, — Ivan je začel tresti listje s hrasta in je drobiti. Natresel ga je velik kup.

Bo zadosti? Taras se razveseli. Za zdaj bo, pravi ta; hvala ti, Ivan. Je že dobro, odgovori Ivan. Če še boš potreboval, le pridi, še ga bom nadrobil, — listja je še mnogo ostalo.

Taras-debeluh je nabral poln voz denarja in se je odpeljal na kupčijo.

Odpeljala sta se oba brata. In začel je Semjon — vojskovati se, Taras pa — kupčevati. In Semjon si je priboril cesarstvo, Taras-debeluh pa si nabral ogromno denarja.

Snideta pa se brata in si razodeneta drug drugemu — Semjon, odkod ima vojake, Taras pa, odkod ima denar. Semjon-vojak govori tako-le bratu: Jaz sem si priboril cesarstvo in živim dobro; le denarja mi primankuje, da bi redil vojake. Taras-debeluh pa govori;

Jaz sem si pridobil velik kup denarja, samo to je hudo, ker ga nihče ne straži.

Semjon-vojak pa reče: Pojdiva k bratu, rekel mu bom napraviti še vojakov, dal jih bom tebi, da bodo stražili tvoj denar, ti pa mu reci, naj ti napravi denarja, da boš mogel vojake rediti. In odpravita se k Ivanu. Tja prišedši, reče Semjon Ivanu: Malo imam vojakov, bratec, napravi mi jih še, vsaj iz dveh kupov jih še napravi.

Ivan zmaje z glavo. Zastonj ti nočem več delati vojakov, reče Semjonu. Zakaj pa ne? saj si mi obljubil. Obljubil sem sicer, pa nočem več napraviti. Pa zakaj nočeš, neumnež? Zato ne, ker so tvoji vojaki človeka na smrt ubili, Ne dam več. Tako se mu upré in noče več napraviti vojakov.

Sedaj začne tudi Taras-debeluh prositi Ivana-norca. da bi mu še napravil denarja. Ivan pa zmaje z glavo.

Zastonj ti ga nočem več delati. Zakaj ne, vpraša ga Taras, saj si mi obljubil. Obljubil sem sicer, pa nočem več napraviti.

Pa zakaj nočeš več napraviti? neumnež, vpraša ga Taras. Zato ne, ker je vzel tvoj denar Mihajlovni kravo. Kako vzel? Da, vzel. Mihajlovna je imela kravo, otrcci so dobivali od nje mleko, pred par dnevi pa so prišli njeni otroci k meni mleka prosit. Jaz pa sem jih vprašal: Kje pa je vaša krava? Odgovorijo mi: Oskrbnik Tarasov je prišel, dal materi tri zlate, a ona mu je dala kravo, mi pa nimamo sedaj nobene pijače. Jaz sem mislil, da se bočeš z zlati igrati, a ti si vzel otrokom kravo, ne dam več.

Neumnež se je uprl in ni dal več. Tako sta odšla brata. Odšla sta brata in začela premisljevati, kako si pomagati v svoji sili. Semjon pravi: Glej napraviva to. Ti mi daj denarja, da bom redil vojake, jaz pa ti dam polovico cesarstva z vojakmi vred, ko bodo stražili tvoj denar. Taras je bil s tem zadovoljen. Brata se razdelita in postaneta cesarja in oba — bogata.

VIII.

A Ivan je živel doma, skrbel za očeta in za mater in delal z nemo sestro na polju. Nekoč pa se prigodi, da je zbolel Ivanu stari domači, grjavi pes in je začel krepiti. Ivanu se je smilil pes, vzel je kruha od neme sestre, dal ga v kapo, nesel psu in mu ga ponudil. Kapa pa je bila raztrgana, in iz nje je padla s kruho vred jedna korenina. Stari pes jo je pogoltnil s kruhom. Komaj pa jo je požrl, skočil kviško, skakal okoli Ivana, lajal in z repom mahal: ozdravel je. Ko sta videla to oče in mati, se začudita. Ščim si ozdravil psa, vprašata Ivana? Ta pa jima odgovori: Imel sem dve korenini, kateri imate tako moč, da ozdravita vsako bolezen, tako je tudi pes jedno požrl.

In zgodilo se je takrat, da je zbolela cesarju hči, in cesar je naznanil po vseh mestih in vaseh: kdor jo ozdravi, obdaril ga bode, in če je neoženjen, temu je pripravljena hči kot nevesta. Naznanili so tudi Ivanu v vasti. Oče in mati pokliceta Ivana in mu rečeta: Si slišal, kaj naznaja cesar? Ti si rekel, da imaš korenino; pojdi

in ozdravi cesarsko hčer. Potem boš na veke srečen. Naj bo, reče Ivan. In odpravi se na pot, ko pride do vrat, vidi beračico z kruljavo roko. Ta ga ogovori: Slišala sem da lečiš? Ozdravi mi roko, še obuti se ne morem sama.

No, naj bo. Na to izvleče korenino, da jo beračici — in ji reče požreti jo. Beračica pogoltne korenino in ozdravi in takoj je začela z roko mahati. Ko sta oče in mati, ki sta sina spremljala k carju, slišala, da je oddal Ivan poslednjo korenino, in da nima z ničemer cesarsko hčer zdraviti, začela sta ga kregati rekoč: Beračice si se vsmilil, a cesarska hči se ti ne smili. Žal je bilo Ivanu tudi za cesarsko hčer. Zapreže kobilu, vrže slame na voz in sede nanj. Kám pa greš, neumnež? Cesarsko hčer zdraviti. Pa saj nimaš zdravil. No, kaj pa je zato, reče Ivan in požene konja. Pripelje se na cesarski dvor, in komaj je stopil na stopnice, že je ozdravela cesarska hči. Cesar se razveseli nad tem, zapove pripeljati k sebi Ivana. Dal ga je lepo obleči in nalipšati. Bodi moj zet, reče cesar Ivanu. Nimam nič zoper to, odvrne mu ta. In Ivan se je oženil s carevno. Cesar pa je kmalu umrl. Po njegovi smrti je postal Ivan cesar. Tako so postali vsi bratje cesarji.

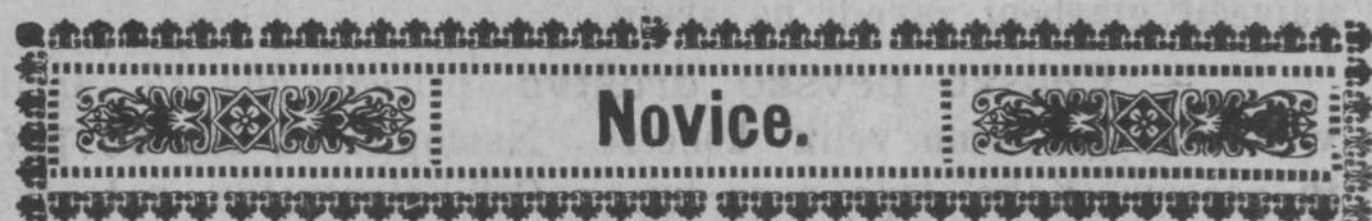
IX.

Živel so trije bratje in carovali. Dobro se je godilo starejšemu bratu Semjonu-vojaku. Nabral je sé svojimi slamnatimi vojakmi pravih vojakov in sve je izvežbal. Bali so se ga vsi.

Dobro se je godilo tudi Tarasu-debeluhu, denarja, ki mu ga je dal Ivan ni zapravljal, ampak ga zelo pomnožil. Imel ga je zaklenjenega v škrinjak in pobiral od ljudstva družega. Za denar so mu prinašali vsega in hodili delat, ker je vsak potreboval denarja.

Tudi Ivanu se ni godilo slabo. Brž ko je pokopal tasta, slekel je vso cesarsko obleko in je dal ženi, da jo shrani v škrinji; zopet je oblekel robačo, obul dolnje hlače in opanke in se poprijel dela. Dolg čas mi je reče, trebuh mi je začel debeliti, ne tekne mi jed, in spanec me bega. Šel je po očeta, mater in nemo hčer in začel zopet delati. Vsi so spoznali, da je Ivan — norec. Žena me pove, da ljudje govoré o njem, da je norec. Naj govore. Žena Ivanova je mislila in mislila in tudi ona je bila neumna. Čemu se bom protivila možu, reče sama pri sebi. Kjer je šivanka, tam je tudi nit. Slekla je cesarsko obleko, položila jo v škrinjo ter šla k nemi deklici učiti se delati. Naučila se je delati in začela možu pomagati.

In ušli so iz Ivanovega cesarstva vsi pametni, ostali so sami norci. Denarja ni imel nihče. Živel so in delali, živili sebe in druge dobre ljude.

Novice.

— S cesarskega dvora. Prijavlja se cesarjevo lastnoročno pismo na presumptivnega prestolonaslednika nadvojvodo Frana Ferdinanda d'Este, v katerem pismu izraža cesar

prekuha, po tem še le živali ž njim krmijo. Kar je bilo plesnivega, zgubi na ta način svojo strupeno moč in ne more več škodovati.

Skrbne gospodinje pa so izumile in pečejo tudi za svoje kure poseben kruh poleg navadne peke. Ta kruh za kuretino spečejo iz krompirja in otrobov (najboljši so pšenični). Testo obstoji na pol iz krompirja, na pol iz otrobov; ravnajo pa z njim, kakor z navadnim testom iz moke; tudi kvasijo ga s kvasnicami ali drožicami; iz peči pa vzamejo hlebčke prej kakor navaden kruh, da se ne zapečejo pretrdo. Ta kurji kruh dajejo perutnini vmes z drugo klajo; pa tudi s samim takim kruhom jih lahko krmijo, če si ga iz česa toliko napeče, da zadostuje kot jedina hrana kuram. Te poplačajo skrb in trud svoje gospodinje s tem, da pridno celo poletje jajce neso; to je vpliv kvasa, ki kuretini prav diši.

— **Kako je uporabljati tabačni izleček?** — Za pokončevanje mrčesa na sadnem drevju. — Vzeti je raztoplino 4 do 5 kilogramov tabačnega izlečka v sto litrih vode. Za škropljenje rabi najbolje dobra škropilna sesalka, s katero ostrkamo lahko drevo do vrha. Prvikrat je škropiti že pred cvetjem. Za pokončevanje mrčesa na cveticah rabimo raztoplino 2 do 2½ kilogramov izlečka v 100 litrih vode za nežne rastline; škropi se s tako pripravo, da razpraši tekočino. Za drvene rastline, poljščino, povrtnino itd. raztopiti je 3 do 3½ kilogramov izlečka v 100 litrih vode. Da se ovcam preženejo garje in goveda, konji očistijo mrčesa itd. zadostuje, da vzamemo 1 del izlečka in 100 delov vode in z raztoplino operemo žival. Če hočemo konjem pregnati lišaj, raztopimo do 3 kilograme izlečka v 105 litrih vode in operimo s tekočino prizadeto mesto. To zdravljenje pa moramo več dni ponavljati. Pri ovcah ne škoduje to zdravilo prav nič volni; marveč postaja ta še gostejša in boljša. Če se tabačnemu izlečku prilije fenične kisline, ohrani se več let, ne da zgubi kaj svoje moči.

Poučni in zabavni del.

Ivan Durak.

(Povest, ruski spisal Lev. Tolstoj.)

(Dalje.)

X.

Čakal je in čakal stari hudič poročila od svojih hudocev, kako so razprli tri brate — toda bilo ni nikakih poročil; šel je sam pozvedovat, iskal in iskal, našel nikjer nič, samo tri luknje je zasledil.

No, kakor je videti, jih niso premagali, misli sam pri sebi, moral se bom sam lotiti. Šel je iskat bratov, pa teh ni bilo na starih mestih. Našel jih je v raznih cesarstvih. Vsi trije so živeli in carovali. To je starega hudiča užalostilo. No, pravi, vzel jih bodem sam v roke. Šel je najprej k Semjonu-cesarju, šel pa ni v svoji podobi, ampak spremenil se je v vojskovodjo in prišel k Semjonu-cesarju. Slišal sem, reče mu, da si ti Semjon-cesar, velik vojskovodja, tudi jaz sem v tem poslu dobro podučen, hočem ti služiti.

Semjon-cesar ga začne izpraševati in vidi, da je razumen človek ter ga vzame v službo.

Novi vojskovodja začne Semjona-cesarja podučevati, kako naj zbere silno vojsko. Upelji novega orožja in novih

pušk Jaz bom izumil take puške, da bodo naenkrat po sto krogelj izstrelile in se vsipale kakor grah. Požgale bodo vse, i ljudi i konje i stene.

Semjon-cesar je poslušal novega vojskovodjo, — zapovedal vse mlade ljudi brez izjeme v vojake vzeti in dal zgraditi nove tovarne, v katerih je dal kovati orožje, novih pušk in šel takoj na sosednjega cesarja z vojsko. Komaj pa je srečal sosedno vojsko, zapovedal je Semjon-cesar svojim vojakom pokončati jo s krogli in z ognjem iz pušk. Sosednji cesar se prestraši, pomiri se ž njim in mu prepusti svoje cesarstvo. Semjon-cesar je bil tega zelo vesel. Sedaj se bom pa zavojščil z indijskim cesarjem, reče sedaj. A indijski cesar je slišal o Semjonu-cesarju in se tudi priučil tudi njegovim iznajdbam, razven tega je še sam svoje upeljal. On ni samo nabiral v vojake mladenčev, ampak tudi vse neomožene žene, in njegova vojska je postala še večja kakor Semjonova; orožje in puške pa je dobil vse od cesarja Semjona, in izumil celo po zraku letati in bombe metati. Semjon-cesar se odpravi z vojsko do indijskega cesarja, — in misli, da ga bo zmagal kakor prejšnjega, pa kosa je rezala in se skrhala: indijski cesar ni pustil, da bi Semjonova vojska streljala, ampak poslal je svoje ženske po zraku na Semjonovo vojsko kakor burja na ščurke, da mečejo nanjo bombe; vsa Semjovova vojska se razkropi, in Semjon-cesar ostane sam. Indijski cesar vzame Semjonovo cesarstvo v posest, Semjon-vojak pa zbeži, kamor se mu zdi varno.

Stari hudič je opeharil tega brata in šel k Tarasu cesarju. Spremenil se je v trgovca in se naselil v Tarasovem cesarstvu, začel kupčevati in denar trositi. Plačeval je vsako reč drago, in vse ljudstvo je prihrulo k trgovcu, da bi si zaslužilo denarja. In ljudstvo je tako obogatelo, da je vse dolgove poplačalo in čez leto dnij vsak svoje davke plačevati začel. To je Tarasa-cesarja veselilo.

Hvala trgovcu, si misli: se še moj denar množi, življenje bode še boljše.

In začel je zidati Taras novo hišo. Naznanil je ljudstvu, da bi mu navozili lesu in kamenja in prišli delat, obljubil je za vse dobro plačilo. Mislil je, da bo pridrvilo ljudstvo kakor druge krat služiti denarja. In glej ves les in vse kamenje so zvozili k trgovcu, in vsi delavci so šli k njemu delat. Taras je povišal ceno, a trgovec jo je še bolj povišal. Taras si je imel mnogo denarja, trgovec pa še več. Taras je tedaj nehal zidati. Taras si je izmislil napraviti si vrt. Prišla je jesen. Taras je objavil ljudstvu, naj mu pride vrt saditi; toda prišel ni nihče, vse je šlo h kupcu kopat ribnik. Prišla je zima; Taras si je mislil kupiti kožo za novo suknjo ter poslal ljudij kupovat kože; pa posel se vrne in mu pove, da ni nobenih sobolov; vse kože ima trgovec, in jih je dražje plačal in bo napravil iz njih preprogo.

Nekoč je moral kupiti Taras žrebcev; pa kupci so se vrnili in mu povedali, da ima vse boljše žrebce trgovec, njemu vozijo vodo za ribnik. Česar se je lotil, vse mu je

izpodletelo; vsi so delali le za trgovca, njemu pa so nosili samo davke, ki so jih zaslužili pri trgovcu. In nabralo se je pri njem toliko denarja, da ni vedel kam ž njim, živel je pa vedno slabše. Nehal je razkošno živeti, samo da bi mogel se životariti, pa tudi tega ni mogel. Njegov položaj je postajal od dne do dne hujši. Zapustili so ga kuharji in kočijaži in šli k trgovcu služiti. Nazadnje še ni imal jesti. Šel je na trg, da bi si kaj kupil, pa bilo ni ničesar; trgovec je vse pobral, njemu pa so nosili samo denarja.

Razsrdi se sedaj Taras in požene trgovca čez mejo, to pa se je naselil ravno ob meji in je vedno tako delal kakor poprej: vse je pokupil za svoj denar. Cesarju se je godilo prav slabo: po cele dni ni nič jedel; razširila se je celo govorica, da se trgovec hvali, da bo kupil Tarasa samega.

Tarasa je bilo sram in ni vedel kaj početi. Prišel je k njemu Semjon-vojak in mu rekel: Brani me; indijski cesar me je premagal. A Taras, ki je sam že samo na jedni niti visel, mu pove, da že dva dni ni nič jedel.

XI.

Stari hudič je opeharil oba bratu in šel sedaj k Ivanu. Spremenil se je v vojskovodjo in začel Ivana pregovarjati, naj si omisli vojakov. Za cesarja se ne spodobi, da nima vojske. Daj mi samo dovoljenje, jaz ti nabere iz tvojega ljudstva vojakov in uvedem vojsko. Ivan ga je poslušal in mu rekel: da, naj bo, naberi in jih nauči poskočnice peti, to imam jaz rad. Stari hudič se odpravi po Ivanovem cesarstvu nabirat prostovoljcev; vsakemu, ki vstopi v vojake, obljubi steklenico žganja in rudečo kapo. Neumniki se mu pa smejejo in pravijo; mi imamo žganja zadosti, napravimo si je sami, kape pa nam napravijo naše ženske, kakoršnih hočemo, celo pisanih in s konci. Tako ni vstopil nikdo. Stari hudič se vrne k Ivanu in mu pove, da njegovi neumniki nočejo radi iti, da jih bo treba s silo prignati. Priženi jih s silo, reče Ivan. Starec naznani sedaj, naj gredo vsi neumniki zapisat se v vojake, a kdor ne pojde, tega bo Ivan na smrt obsodil.

Neumniki pridejo k vojvodi in rečejo: Ti nam praviš, da nas bo dal cesar usmrtiti, ako ne pojdemo v vojake, tega pa nam ne poveš, kaj bode z nami pri vojaki. Pripoveduje se, da ubijajo tudi vojake.

Seveda, brez tega ni. Ko so to slišali tepci, so se uprli rekoč, da ne pojdejo. Je že boljše, da pretrpimo doma smrt. Niti jej tako ne moremo.

Tepci vi, trapasti, reče na to stari hudič: saj ni gotovo, če ubijejo vojaka ali ne, ako pa ne pojdete, ubil vas bo gotovo cesar Ivan.

Tepci so si premislili in šli vprašat Ivana — neumnika; Prišel je redko, rekó mu vojvoda in velel vsem v vojake iti.

Ako pojdete, pravi, v vojake, tedaj ni gotovo, če vas bodo ubili ali ne; če pa ne pojdete, ubil vas bo cesar Ivan gotovo. Je-li to res? Ivan se jim nasmehne in reče;

Jaz sam vas bom ubil, kaj ne? Da nisem neumen, razložil bi vam, tako pa sam ne razumem.

No tedaj pa ne pojdemo. Zastran mene ni treba iti, odgovori jim Ivan.

Hudič je videl, da ne opravi nič. Odpravi se k tarakanskemu cesarju in se mu prilizuje rekoč: Pojdiva z vojsko in napadiva cesarja Ivana. Samo denarja nima, drugo pa vse, žita, živine in vsakovrstnega žita v obilici.

Tarakanski cesar se vzdigne z vojsko zbravši veliko vojakov, oboroži jo z orožjem in vzame topov seboj, prekorači mejo in napade Ivanovo cesarstvo. Pridejo k Ivanu in mu rečejo: Tarakanski cesar gre z vojsko na nas. Naj gredo, odgovori jim Ivan.

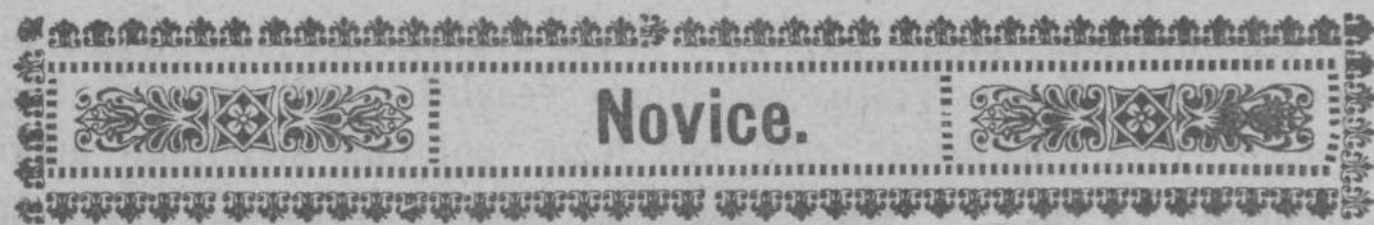
Tarakanski cesar pa je prekoračil mejo in poslal prednje straže naprej, da bi preiskale Ivanovo vojsko. Ti so iskali in iskali, pa vojske ni bilo nikjer. Zdaj čakajo nekaj časa, ali se ne bo prikazala kje vojska? Toda ne sluha ne duha ni o vojski, imeli niso nikogar, da bi se ž njim bojevali. Tarakanski cesar pošlje vojake, naj zasedejo vasi. Ko so prišli v neko vas, prileteli so neumniki iz hiš, gledali in se čudili. Vojaki pa začnejo ropati žito in živino; tepci jim jo dajo, in nikdo se ne brani. Vojaki se odpravijo v drugo vas, bilo je ravno tako. Hodili so prvi dan, hodili drugi dan, povsod isto; vsi so jim dajali in nihče se ni branil, še vabili so jih k sebi.

Ako se vam godi slabo, dragi, pridite k nam za zmiraj. Vojaki so hodili sem in tja, vojske ni bilo nikjer; a vse ljudstvo je živelo veselo in še druge redilo, branil se jih ni nihče, še vabili so jih k sebi.

Vojaki so se dolgočasili, na zadnje se pa vrnejo k svojemu tarakanskemu cesarju.

Ne moremo se vojskovati, pelji nas v drugo mesto, pravijo svojemu cesarju; dobro bi bilo vojskovati se; a tu je tako, kakor bi rezal kislo juho.

Tarakanski cesar se razsrdi, zapove vojakom, naj gredo po vsem cesarstvu, naj razdenejo vasi, hiše, naj sežgejo žito in pobijejo živino. Ako ne poslušate mojega ukaza, dal vas bom vse obesit. Vojaki se prestrašijo in začnejo požigati hiše in žito in pobijati živino. Neumniki pa se še vedno ne branijo, ampak samo plakajo. Plakajo starčki, plakajo žene, plakajo tudi majhni otroci.

— Osebne vesti. Okrožnim zdravnikom v Litiji imenovan g. dr. Ivan Premrov sekundarij v deželni bolnici.

— Prisega. Novoimenovana knezo-nadškof goriški dr. Missia in knezoškof ljubljanski Dr. Anton Jeglič bodeta v ponedeljek pred začetkom splošnih avdienc od cesarja v posebni avdienci sprejeta, da v njegove roke prisežeta.

— »Slovenska Matica« bode imela XXXIII. redni občni zbor v sredo dne 27. aprila t. l. ob šestih zvečer v »Narodnem domu« na Franc-Jožefovi cesti št. 10. Vrsta razpravam: 1. Predsednikov ogovor. 2. Letno poročilo tajnikovo o dobi od 1. junija lani do 15. aprila letos. 3. Sklep računa

mrzlota konjem. Goveda, ovce in svinje (njim je vročina kvarna) zbolé po letu češče, nego po zimi: konji pa boleajo po zimi bolj pogosto, kakor za vročine.

Sesajoča in nedorasla živina potrebuje več toplote, kakor ona v moški dobi. O tem se lahko prepričamo, ako opazujemo, kako se zarivajo mlade živalice za mraza druga v drugo, da se segrejejo. Tudi stare živali prenašajo mraz težje od odraslih.

Domače živali se polagoma privadijo neprimerni gorkoti in mrazu. Telo se navadi sčasoma na obstoječe razmere. Vendar pa se ne odreče živina nikoli popolnoma svoji naravi.

Iz navedenega sledi nauk: Odvrčajte od vseh živalij po mogočnosti preveliko vročino in prehud mraz. Ne delajte z govedi in ne gonite ovác in svinj o pekoči vročini. Preskrbite mladim ter nedorastlim živalim gorkih hlevov. Goved, starost mnogim boleznim, dalje pa tudi ne donašajo prestare živali dovoljnih dohodkov.

Kmetijske raznoterosti.

— Vpliv plesnivega kruha na domače živali. Skoraj povsod dajo plesniv kruh perutnini. To ni prav in se mnogokrat zelo maščuje. Dasi je kruh sicer, če se poklada v majhnih deležih, prav dobra krma vsem domačim živalim, plesniv kruh ima celo strupena svojstva in je škodljiv, ker povzroča klanje, napenjanje, drisko i. t. d., ali pa vnetje in prisad prebavi in s tem smrt. Breje živali po plesnivem kruhu lahko izvržejo. Taka škodljiva svojstva imajo tudi plesnive lanene preše, ki tudi povzročajo vnetje želodca in črev. Kdor hoče plesniv kruh porabiti za krmo, naj ga prej skuha; s tem umori plesen, da ne škoduje več.

— O sadnem drevju, ki raste ob cestah. Nekteri sadno drevje radi sade ob cestah. Toda taka drevesa večkrat poškodujejo nespametni ljudje ali pa tudi živina, ki se goni na pašo. Da bi takemu zlu kolikor toliko prišel v okom, izmislil si je neki strokovnjak nekaj, kar je zelo vredno posnemanja. Ko se namreč drevo obkoli, pribijejo naj se na one konce kolov, ki pridejo v zemljo, povprečno kosi lesa, vsled česar jih ni moči izvleči iz zemlje. Med drevesce in med kole naj se denejo šopi slame in drevo naj se potem trdno priveže h kolcem. To ne bode drevescu nič škodovalo, ker se slama sčasoma zmeči ter se drevescu uda. Da se drevesce prehitro ne posuši ali zaradi suše ne usahne, naj se mu steblo ovije z lubom gladkih lip. Da se pa zabrani pristop k drevesu, napravi naj se iz navadnega kamenja, ki leži ob cesti, $\frac{3}{4}$ metra visok suh zid v polkrogu, in sicer na nasprotni strani cestnega jarka, ter naj se napolni s trnjem. Ogibala se bode potem drevesca gotovo vsaka žival, izvzemši koze.

Poučni in zabavni del.

Ivan Durak.

(Povest, ruski spisal Lev. Tolstoj.)

(Konec.)

Zakaj nam ne vrnete, vprašajo vojaki jokajoče? Zakaj zapravljate slabó svoje imetje? Ako bi je rabili, vzemite je rajši. Vojaki so postali žalostni. Nočejo več dalje, in vsa vojska se razprši.

XII.

Tako je odšel stari hudič, ne da bi z vojaki ujel Ivana. Spremeni se v imenitnega gospoda in pride v Ivanovo cesarstvo, da bi se tam naselil; kakor Tarasa-debeluha, hoče tudi Ivana z denarjem podkupiti.

Hočem vam dobro storiti, reče cesarju naučiti vas namreč pameti in modrosti. Hočem vam sezidati hišo in jo s pohištvom napolniti.

Dobro, odgovori Ivan, ostani pri meni.

Imenitni gospod prenoči čez noč pri njem, drugo jutro pa gre na trg, vzame veliko vrečo zlata in list papirja in reče: Vsi živite, kakor svinje, — jaz vas hočem naučiti, kako se mora živeti. Sezidajte hišo po tem načrtu, vi delajte, jaz pa vam bodem kazal in vam sè zlati in denarjem plačeval. Pokaže jim tudi zlato. Neumneži se začudijo, ker pri njih ni bilo najti denarja, ampak menjavali so drug drugemu reči in plačevali z delom. Čuden se jim zdi zlat denar, češ, lepe reči to. In začnejo delati gospodu za zlat denar reči. Hudič jim je dejal denar, kakor pri Tarasu; prinašali so mu za denar vsako stvar in opravljali vsako delo. Hudič se jim čudi ter si misli: delo mi gre od rok; sedaj bom uničil neumneža, kakor poprej Tarasa, in potem ga bom kupil z dušo in telesom vred.

Ko pa so bedaki nabrali zlata, razdajali so ga vsem ženskam za uhane in ga vpletli vsem otrokom v lasé; in otroci so se začeli kmalu po ulicah igrati z denarjem; vsi so ga imeli mnogo ter ga niso hoteli več jemati. Toda poslopje imenitnega gospoda je bilo še le do polovice sezidano, in živeža in živine še ni imel. Da naznaniti, naj bi prišli ljudje k njemu delat, naj bi mu navozili živeža in mu pripeljali živine, za vsako reč in vsako delo bode plačal prav drago.

Pa nihče noče iti delat, in nihče ne prinese ničesar. Samo včasih je prišel kak deček ali kaka deklica, da bi prodala jajca, sicer pa se ni prikazal nihče, tako da mu je že jesti primanjkovalo.

Imenitni gospod se poda od gladu prisiljen po vasi kupovat si živeža; pride v neko hišo in ponuja cekin za majhno ribo. Ne rabim, dragi moj, mu odvrnejo. Otrok nimam, da bi se igrali z njim, sicer pa imam že taki tri zlate kot dragocenost.

Potem pride h kmetu po kruha, pa tudi kmet ni vzela denarja, češ, da ga ne potrebuje. Če hočeš zaradi Kristusa vzeti, počakaj; rekel bom ženi, naj ti ga odreže. Ko hudič to sliši, pljune in zbeži od kmeta. Ne da bi vzela radi Kristusa, še slišati noče te besede, bilo mu je hujše, kakor bi ga z nožem rezal.

Tako ni dobil tudi kruha ne. Vsak je rekel, da ne da ničesar za denar, kamor koli pride stari hudič, ampak rečejo mu, naj prinese kaj družega, ali naj pride delat, ali naj vzame radi Kristusa.

Pa hudič nima ničesar razun denarja, delati se mu ne ljubi; a radi Kristusa kaj vzeti celo noče. Zategadelj se razjezi stari hudič ter reče: Česa pa še potrebujete,

ako vam dam denarja. Kupite si lahko zanj vsega in najmete vsakega delavca.

Pa neumneži ga ne poslušajo. Čemu nam bo denar, kam ga hočemo dati. Stari hudič se vleže brez večerje spat. To zve tudi Ivan-durak. Pridejo k njemu ljudje in ga vprašajo, kaj nam je početi? Prišel je k nam imeniten gospod, ki rad dobro jè in pije in se lepo oblači, a delati noče ali vzeti kaj radi Kristusa, ne prosjači, ampak ponuja samo denar. Prej so mu dajali vsega, a naposled so se spametovali in sedaj mu ne dajo ničesar več. Kaj hočemo ž njim početi? Ne videli bi radi, da bi nam od gladu umrl.

Ivan jih posluša in jim reče: Zastran mene, rediti ga bo treba. Hodi naj od hiše do hiše in naj pase živino.

Staremu hudiču ni ostalo drnzega, kakor hoditi od hiše do hiše. Prišla je tudi vrsta na Ivanovo hišo. Prišel je k njemu obedovat, pa Ivanova nema sestra ni prihranila ničesar. Opeharili so jo često takšni, ki pasejo lenobo. Oni, ki nič ne delajo, prihajajo bolj zgodaj k obedu in pojedó vso kašo. Izmisli si sedaj, da bi spoznavala sleparje po rokah; tega, ki ima žolje na rokah, bode pogostila, kateri pa jih ne bo imel, dobil bode ostanke.

Stari hudič sede za mizo; nema deklica pa ga prime za roke, pogleda, žuljev ni, roke so čiste, gladke, nokti dolgi. Začela je tuliti in vlekla hudiča izza mize. Ivanova žena pa mu reče: Ne terjaj nas, imenitni gospod, naša mačeha ne pusti nikogar za mizo, ako nima žuljev na rokah. Počakaj nekoliko, da ljudje objedo, potem dobiš ostanke.

Hudič je bil razžaljen, ker ga hočejo pri cesarju rediti kakor svinje. Začel je Ivanu tožiti: Neumen je zakon v tvojem cesarstvu, ker morajo vsi ljudje z rokami delati. To ste si prav neumno izmislili. Morda delajo ljudje samo z rokami? Kaj misliš, s čim delajo pametni ljudje?

Ivan mu odgovori: Kako hočemo vedeti, mi neumneži, ki delamo vedno z rokami in s hrbtom. To pride od tod, ker ste neumni. Naučiti vas hočem, pravi hudič, kako se dela z glavo; spoznali boste, da je koristnejše, z glavo delati kakor z rokami. Ivanu se zdi to čudno in reče. No, ne imenujejo nas zastonj neumneže.

In stari hudič jame govoriti, da tudi z glavo delati ni prav lahko. Vi, postavim, mi ne daste jesti, ker nimam žuljev na rokah, pa ne veste tega, da je stokrat težje z glavo delati. Že dvakrat mi je hotela glava počiti. Ivan se zamisli. Za kaj se pa, dragi moj, tako trudiš, vpraša hudiča? Morda je lahko, kadar glava počí. Ti bi že boljše lahko delo opravljal z rokami in s hrbtom.

Hudič pa mu reče. Zato se tako mučim, ker se mi vi norci smilite. Če bi se ne trudil, ostali bi na veke neumni.

Jaz sem z glavo že prej delal, zdaj hočem tudi vas naučiti. Ivan se začudi in reče hudiču: Nauči nas, a če si pokvariš v drugič roke, zameniš jih lahko z glavo.

Hudič je obljubil jih naučiti:

In Ivan je dal naznaniti po vsem cesarstvu, da je prišel imeniten gospod in bo učil vsakega, kako se dela z glavo, in da je mogoče z glavo boljše delati, kakor z rokami, naj bi toraj prišli učit se.

Bila je v Ivanovem cesarstvu napravljena visoka stražarnica, in na njo je bila prislonjena ravna lestvica; na vrhu pa je bila soba. Tja gori je posadil Ivan gospoda, da bi ga imel pred očmi.

Gospod je stopil na stražarnico in začel govoriti od tam. Norci so prišli od vseh krajev, da bi videli, Mislili so, da bo gospod dejanski pokazal, kako se dela brez rok. A stari hudič je učil samo z besedami, kako je mogoče živeti, ne da bi delali.

Norci niso razumeli ničesar. Gledali so in gledali in naposled so se razšli po svojih opravkih.

Oni pa je stal na stražarnici cela dva dni in je vedno učil. Pa zljubilo so mu je jesti. Pa neumneži še mislili niso, da bi mu nesli jedij na stražarnico. Mislili so, če je boljše z glavo delati kakor z rokami, tedaj si bo že iz lahka dobil kruha z glavo. Stal je drugi dan na stražarnici in vedno govoril. Ljudstvo pa je prihajalo, gledalo nekaj časa, potem pa se razšlo. Tudi Ivan je spraševal ljudi, če je gospod že začel z glavo delati. Ti pa so mu odgovorili, da še ne, da še vedno klepeta.

Še jeden dan je ostal na stražarnici, a postal je slaboten, enkrat se je zapotekel in z glavo ob stol butnil. To je zapazil jeden norec, povedal Ivanovi ženi, a Ivanova žena je tekla k možu na pašo.

Pojdiva pogledat, pravi mu, ljudje govoré, da je začel gospod z glavo delati. Ivan se začudi.

Res govoré? Zavrne kobile in gre k stražarnici. Ko je prišel tja, oslabeled je hudič vsled gladu že popolnoma, spodtikal se in se butal z glavo ob strop. Ko je došel Ivan, spodtakil se je hudič zopet, padal in potakaje se po lestvici udaril z glavo ob kline in vse zlomil. Res je, reče Ivan, imenitni gospod je govoril resnico, da se mu bo v drugič glava razbila.

To niso žulji; od takega dela dobiš grče na glavi.

Hudič se je zvalil pred lestvico in zabodel z glavo v zemljo. Ivan je hotel pogledati, ali je gospod mnogo izdelal, kar naenkrat se zemlja odpre in stari hudič se zvrne skozi njo, le luknja je ostala.

Ivan se popraska in reče; Vidiš, kaka nesreča! To je zopet on. Močan je moral biti.

Ivan se živi sedaj in vse ljudstvo hiti v njegovo cesarstvo, tudi brata sta prišla k njemu in on nju redi.

Kdor koli pride, reče mu: Živi me. Ta pa je z vsem zadovoljen. Vsakega sprejme, ker ima vsega zadosti.

Samo jeden običaj je tudi sedaj v njegovem cesarstvu: Kdor ima žulje na rokah, sede k mizi, a kdor jih nima, ta dobi ostanke.